

šanca

SENIOR&JUNIOR

trojgeneračný informačný a praktický občasník

2/2017
zdarma

Najviac perníkov predal
JURAJ BAČA
zo seriálu Komisár REX

**ŠTEFAN
SKRÚCANÝ**
krstný otec
kalendára 2018

SVETOVÉ
Hniezda záchrany

**OSOBNÝ
BANKROT**

kmotričky.sk

**Staňte sa Kmotričkou, aby dieťa
v núdzi zostalo s mamičkou.**

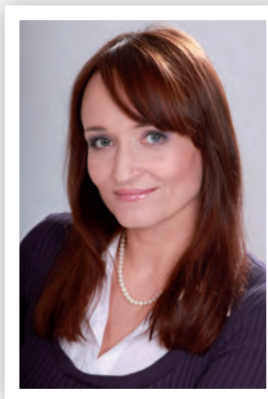
„Všetko, čo robíme,
je iba kvapka v mori,
ale keby sme to nerobili,
tá kvapka by tam chýbala.“
Matka Tereza

**Aby osamelé matky a ich deti
napriek svojmu osudu,
nepocítili opustenosť a chudobu.**

Darujte pravidelný príspevok cez www.kmotricky.sk

Z Vašich darov financujeme: časť platby za ubytovanie v útulku,
platby za spotrebované energie,
potravinové balíčky, školské pomôcky a doučovania,
poplatky v jasliach a škôlkach,
kampaň na obnovu kmeňa kmotričiek – darkýň.

Štát zrovnoprávnil odkázaných občanov. UROBÍ TAK KONEČNE AJ SAMOSPRÁVA?

Takto pred rokom som v našom časopise písala, s akým sklamaním sme išli na Vianoce, lebo sa nám nepodarilo presvedčiť ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Jána Richtera, že je nutné zvýšiť príspevok pre ľudí, odkázaných v sociálnych zariadeniach na dlhodobú starostlivosť. Dnes sa mi píše ľahšie. Trvalo to síce rok, ale presvedčili sme ho – my, zástupcovia odbornej praxe, či už z Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb, Združenia seniorských prijímateľov sociálnych služieb, z Katolíckej charity, z Evanjelickej diakonie na Slovensku, či zo Sociofóra. Jeho rezort pripravil a poslanci schválili novelu Zákona o sociálnych službách, ktorá príspevok po 8-mich rokoch zvyšuje, čím ho vlastne vracia na úroveň spred roka 2009. Robí ho aj adresným, lebo je priznávaný v rozdielnych výškach podľa stupňa odkázanosti občana a najmä je vyplácaný rovnako klientom verejných i neverejných poskytovateľov.

Toto zvýšenie príspevku v pobytových službách pomôže poskytovateľom zvládnuť nárast minimálnej mzdy, keďže 70 až 75 % všetkých nákladov na sociálne pobytové služby sú náklady na mzdy a odvody. Víťame i to, že štát na seba prevzal aj vyplácanie príspevku tých druhov služieb, na ktoré doteraz vyplácali príspevok v odkázanosti samosprávne kraje (špecializované zariadenia, domovy sociálnych služieb, rehabilitačné strediská), ale mnohé to obchádzali.

Ak však samospráva peniaze, ktoré platnosťou tejto novely

ušetrí, nerozdelí rovnomerne pre verejných a neverejných poskytovateľov a dá neverejným poskytovateľom menej ako im dávala doteraz, tak ani zvýšený príspevok z MPSVR SR im nebude stačiť na ďalšie očakávané mzdové nároky: zvýšené príplatky za nočné služby, soboty, nedele a sviatky. Poskytovatelia sa teda obávajú, že sa môžu dostať ešte do horšej finančnej situácie, než v ktorej boli pred novelou. Podľa priemerných nákladov verejných zariadení na konkrétne druhy sociálnych služieb totiž samosprávne kraje určujú koľko majú doplácať neverejným poskytovateľom – teda ich klientom. Povinnosť doplácať neverejným poskytovateľom na prevádzkové náklady, totiž samosprávnym krajom aj po novele zostala a novelou bola explicitne daná aj obciam a mestám, ktoré to doteraz nevyplácali.

Prioritou roku 2018 preto pre poskytovateľov sociálnych služieb musí byť zvýšený tlak asociácie na samosprávu, aby zrealizovala priemerné výdavky na rôzne druhy sociálnych služieb tým, že ich prestane umelo skresľovať, v snahe dávať klientom neverejných poskytovateľov menej financií z verejných zdrojov.

Ak dokázal štát zrovnoprávniť odkázaných občanov svojim príspevkom z ministerstva, musí to dokázať aj samospráva!

Anna Ghannamová

Predsedička Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR

Šanca • senior&junior • trojgeneračný informačný a praktický občasník

Vydáva občianske združenie NÁRUC Senior & Junior, Fedáková 5, 841 02 Bratislava, e-mail: naruczachrany@naruczachrany.sk,

tel: 0903 903 298, IČO: 30 856 515, dátum vydania: december 2017, 10. ročník • ŠÉFREDAKTORKA • Mgr. Anna Ghannamová •

EDITOR • Mgr. Andrea Alscherová • REDAKTORKA • Mgr. Eva Gantnerová • ART DIRECTOR • Starion, s. r. o. • OBÁLKA FOTO:

depositphoto • INZERCIA • GWAY, s. r. o., sanca@sancaoz.sk, • TLAČ • Alfaprint • EVIDENCIA • EV 2936/09 • REDAKČNÁ RADA •

PhDr. Daniela Čechová, PhD. MUDr. Michal Kliment, Csc. • Nevýžiadané rukopisy a obrazový materiál nevraciam. Za obsah inzercie zodpovedajú inzerenti.

Autorské práva vyhradené. • Vychádza s finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR

AKO FUNGUJÚ HNIEZDA ZÁCHRANY VO SVETE?

Občianske združenie Šanca pre nechcených sa téme nechcených detí venuje už 13 rokov. Vybudovalo po celom Slovensku 20 Hniezd záchrany a dodnes sa v nich našlo 60 detí. Ako hovorí zakladateľka a koordinátorka Hniezd záchrany na Slovensku, Anna Ghannamová, Hniezda záchrany nenahradzujú predtým existujúce spôsoby riešenia nechceného tehotenstva, ale iba doľňajú existujúce možnosti, v snahe predísť najhoršiemu – usmrteniu novonarodeného dieťaťa.

Faktom totiž je, že po vzniku Hniezd záchrany na Slovensku rapidne klesol počet nájdených mŕtvych novorodencov z v priemere 10 ročne na v priemere 2 ročne. Podobný spôsob záchrany nechcených detí, ako sú slovenské Hniezda záchrany už pred vznikom slovenských hniezd vo svete existoval, ale rozširoval sa aj po tom, čo na Slovensku už hniezda boli a dokonca ako v mála z krajín, kde tento systém funguje, mali aj svoje zákonéne ukotvenie a rešpekt a ochranu štátnych orgánov. Ako teda fungujú verejné schránky na odloženie nechcených detí inde vo svete? Vyberáme stručný prehľad z knihy Anny Ghannamovej „NEHCENÉ TAJOMSTVÁ“, ktorú si môžete zakúpiť v predajniach Panta Rhei.

Švajčiarsko

Zakladateľom verejných schránok na odloženie novorodencov vo Švajčiarsku je Dominik Müggler, prezident Nadácie Švajčiarska pomoc mamám a deťom (Schweizerische Hilfe für Mutter und Kind - SHMC). Ten svojou myšlienkou inšpiroval v roku 2000 gynekológa v hlavnej nemocnici okresu Schwyz v meste Einsiedeln. Krátko preťm tam našli mŕtveho novorodenca a o štyri mesiace tam už otvárali prvý Babyfenster. Odvtedy zriadili vo Švajčiarsku ďalšie 4, takže SHMS ich vybudoval spolu 5 a šieste financovala iná organizácia. Švajčiarske Babyfenster sa asi najviac podobajú slovenským Hniezdam záchrany. Rovnako ako my, využívajú v okne v stene inkubátor vyhrievaný na 37 stupňov Celzia. U nás do 5 minút, vo Švajčiarsku do 3 minút od polozenia dieťaťa sa aktivuje alarm, ktorý privolá k dieťaťu zdravotnícky personál. Aj u nich, tak ako u nás trvalá adopcia nastáva zhruba do roka a dovtedy sa môže matka o dieťa prihlásiť (u nás do obdobia, kým nie je právoplatný rozsudok o trvalej adoptcii). Odloženie dieťaťa do Babyfenster, tak ako aj u nás, nezabavuje dieťaťa práva poznať svojich biologických rodičov a svoj pôvod. Babyfenster v mieste ich vzniku

mali hneď podporu kantonskej vlády. Tá federálna sa zjednotila v názore až v roku 2005. Podala do parlamentu návrh zákona, ktorý schvaľoval toleranciu voči Babyfenster, lebo pomáhajú zachraňovať deti.

Lotyšsko

V Lotyšsku iniciovala vznik Baby boxov farmaceutická spoločnosť Gedeon Richter, ktorá na spoluprácu prizvala PR agentúru. Dnes v Lotyšsku funguje 8 Baby boxov. Aj v Lotyšsku je postup voči nájdenému dieťaťu v princípe rovnaký ako na Slovensku, len s malými odlišnosťami: Prvým krokom je zdravotná prehliadka so všetkým, čo k nej patrí (na Slovensku je to od roku 2009, teda od platnosti nového usmernenia striktné stanovené). Súd a polícia sú informovaní vždy, keď je dieťa vložené do Baby boxu - čo na Slovensku neplatí, lebo u nás je súd informovaný iba vtedy, ak sa matka k dieťaťu vráti a žiada súd o vrátenie dieťaťa. Osoba, ktorá dala dieťa do Baby boxu nie je hľadaná, pokiaľ dieťa nemá žiadne zranenia, ak nie sú v Baby boxe zanechané žiadne dokumenty identifikujúce rodičov a ak dieťa nie je hľadané. Na Slovensku nie je vyhlásené pátranie po osobe, ktorá vložila dieťa do Hniezda záchrany ani vtedy, ak sa pri dieťaťi našli dokumenty naznačujúce údaje o matke. Skrátka položením dieťaťa do Hniezda je u nás, v SR, dieťa považované za anonymné a okamžite bez ohľadu na okolnosti a čokoľvek, čo sa pri ňom nájde, ide rovno do adopčného procesu. A v Lotyšsku podobne ako u nás na Slovensku pomáha Baby boxom aj cirkev. Biskup Pāvils Bruvers z lotyšskej evanjelickej cirkvi si nemyslí, že systém Baby boxov je riešením sociálnych problémov, ale myslí si, že je to pokus "zachrániť život dieťaťa opusteného rodičmi kvôli ich vlastnej bezmocnosti."

Rakúsko

Prvá verejná schránka v Rakúsku sa volá „Baby Nest“. Vznikla pri viedenskej nemocnici Sv. Wilhelma v roku 2000 (v ostatných spolkových kraji-

nách Rakúska sa schránky volajú Baby Klappe). Iniciátorom celej myšlienky vo Viedni bol profesor Andreas Lischka, dnes člen predstavenstva Detskej kliniky Glanzing vo Viedni a financovanie tejto schránky aj všetkých ostatných v Rakúsku majú na starosti radnice daných miest v spolupráci s danou nemocnicou. Nie je to teda tak, ako na Slovensku, že sa schránkami zaoberá len jedna organizácia a že financovanie je zväčša na neziskovej organizácii a na súkromných zdrojoch. Len pre poriadok: u nás na Hniezda záchrany prispelo len 5 miest – Trenčín, Skalica, Dunajská Streda, Vranov nad Topľou. V Čadci prispel síce vtedajší primátor, ale so svojich súkromných zdrojov. V Rakúsku nás zaujal list pre matku dieťaťa v rôznych jazykoch, keďže ako sme sa dozvedeli, často býva nechcené tehotenstvo v Rakúsku aj problémom utečencov. Celkovo dnes v Rakúsku existuje 15 schránok, v hlavnom meste a potom v každej zo spolkových krajín okrem Burgenlandu. Vo vyššom Rakúsku sú 4, v Korutánsku a Štajersku po 3, v Dolnom Rakúsku a Salzburgu po 2 a to prvé vo Viedni. Aj v Rakúsku sa po vzniku schránok rapidne zmenila štatistika nájdených mŕtvych novorodencov. Počet nájdených mŕtvych novorodencov sa znížil o viac ako polovicu.

Česká republika

Prvý baby box otvorili 1. júla 2005 – na Deň detí, rok a pol po tom, čo sme prvé tri Hniezda záchrany otvorili na Slovensku. Zaujímavé pritom totiž je, že prvé teoretické informácie o existencii verejných schránok pre novorodencov získavala zakladateľka slovenských Hniezd záchrany Anna Ghannamová aj z webovej stránky Ludvíka Hessa. Ako píše vo svojej knihe: „Keď som sa s ním krátko po otvorení jeho prvého Baby boxu osobne stretla, poďakovala som mu za to a rozprávala mu s nadšením ako sme otvorili prvé tri Hniezda a ako sa v prešovskom Hniezde našlo prvé dieťa - Hviezdička. „A jak to děláte Anno, že na to máte peníze“, >>>

mne se to nejak nedaří z téma sponzorama”, sťažoval si. Preto som mu na revanš, za rady z jeho webu, odovzdala kópiu reklamnej ponuky aj s vyčíslenými mediálnymi plneniami pre sponzorov, ktorú som mala pripravenú k získavaniu zdrojov na budúce Hniezda záchranu. A evidentne mu pomohla. Dnes je v ČR už 72 babyboxov a našlo sa v nich 160 detí.

Taliansko

V Taliansku sa problematike verejných schránok na odloženie novorodencov venuje aj Nadácia Francesca Rava. Vznikla v Miláne síce len v roku 2000, keď ju na počesť Francescy Ravy, ktorá pracovala v spoločnosti KPMG založila jej mama, ale Nadácia sa konštituovala ako talianske zastúpenie organizácie N.P.H. (Nuestros Pequeños hermanos, čiže Naši malí bratia a sestry), čo je humanitárna organizácia, ktorá sa už od roku 1954 stará o siroty a opustené deti v najchudobnejších krajinách Južnej Ameriky a v karibskej oblasti. Projekt Ninna ho, pomenovaný podľa popievky talianskej uspávanky vytvorila Nadácia Francesca Rava a spoločnosť KPMG Italia v roku 2008 na popud profesora Massima Agosti, šéfa novorodeneckého oddelenia v Nemocnici Filipa Del Ponde vo Varese. Projekt sa od prvopočiatku začal realizovať pod patronátom Ministerstva zdravotníctva a talianskej neonatologickej spoločnosti (SIN). Reagoval tak na mnohé prípady nachádzania mŕtvych novorodencov, ktoré neprestali ani napriek tomu, že od roku 2000 dávala nešťastným ženám talianska legislatíva právo na anonymný pôrod a asistenciu. Verejné schránky na odloženie novorodencov sa v Taliansku nachádzajú v hlavných talianskych nemocniciach v Miláne, Ríme, vo Florencii, v Padove, Parme a vo Varese. Okrem tejto organizácie sa však téme záchranu života detí venuje aj organizácia Most important organisationis Movment pro ife (MVP) – Hnutie pre život, ktorá na záchranu detí zriaďuje tzv. “Culla per la Vita” – “Kolíska pre život” a má ich na konte už 33 po ce-

lom Taliansku. Podľa údajov talianskej vlády, ročne je u nich evidovaných cca 300 nechcených detí a ročne sa ich cez schránky odloží okolo 45.

Vatikán

Samostatná schránka je aj vo Vatikáne v Santo Spirito Hospital. A nie je to hocijaká verejná schránka na odloženie nechcených detí. Je to jeden z prvých a najstarších “baby boxov”, tzv. TORNO, ktoré dal v roku 1198 vybudovať pápež Inocent III. Legenda hovorí, že ho k tomu inšpirovala udalosť, keď mu rybári priniesli dve mŕtvolky novorodencov vylovené z Tiberu. Pápež vraj mal krátko na to vidinu v ktorej ho anjeli vyzval na založenie nemocnice na počesť Ducha svätého.

Nemecko

Novodobá história verejných schránok na odloženie nechcených detí v Nemecku sa spája so združením SterniPark, ktoré iniciovalo v Nemecku v roku 1999 Projekt Findel baby (Nájdene deti). Projekt začal tromi líniami: prvou bolo zriadenie bezplatnej tiesňovej Linky 0800 456 0 789, druhou bolo zriadenie troch verejných schránok (dve v Hamburгу a jedna v Schleswig-Holsteine) a treťou líniou je poskytnutie anonymnej zdravotnej starostlivosti ženám pred a po pôrode a vybavenie a sprevádzanie ženy na anonymný pôrod do nemocnice. Aj aktivita Sterni Parku v Hamburгу jednoznačne dokazuje, že verejné schránky pre nechcených novorodencov zachraňujú životy a nie sú náhradou utajených pôrodov.

Kým nebol v roku 1999 zriadený v Hamburгу projekt Findel baby, každý rok sa tam našlo niekoľko mŕtvych novorodencov. V roku 2000 sa v Hamburгу nenašla žiadna mŕtvolka. Od mája 2014 boli v Nemecku zmenené viaceré zákony na zriadenie systému utajeného poradenstva a pôrodu a tiež centrálného tiesňového čísla vrátane on-line platformy. Nová legislatíva buduje systém podpory špeciálne pre tehotné matky z horších sociálnych pomerov. Dáva matkám možnosť na-

vštvíť tehotenské poradenské centrá a vykonať utajený pôrod v nemocnici, alebo dokonca u pôrodnej asistentky! Ak žena odmietne utajený pôrod, ponuka anonymnej podpory a asistencie a teda aj odloženie dieťaťa do Baby klappe, je stále otvorená. Tematike nechcených detí a budovaniu schránok sa v Nemecku však nevenuje len SterniPark. Niektoré vznikli pri detských zariadeniach, iné zas spravujú náboženské organizácie, ako napríklad Sinečnice v Berlíne. Celkovo je v Nemecku 95 verejných schránok na odloženie novorodencov.

Rusko

Laická a odborná verejnosť, vrátane pravoslávnej cirkvi prijíma schránky v Rusku pozitívne. Politici ale veľmi nie a nie sú zakotvené ani v legislatíve. Problematike sa začala venovať organizácia Charity Fund “Cradle of hope” v meste Perm. V roku 2012 zriadili prvých päť verejných schránok na odloženie novorodencov v Rusku a nazvali ich “Kolísky nádeje”. Prvé zriadili v Soči, Novosibirsku a v mestách Armavir a Perm, s cieľom “Aby sa matka nestala zločincou a aby dieťa prežilo.” Podobne ako v SR Šanca pre nechcených, aj táto ruská organizácia zriadila okrem schránok na odloženie detí aj 3 útulky pre matky s deťmi.

USA

V USA sa verejné schránky pre nechcených novorodencov volajú “Safe Haven”. Vznikli tu z iniciatívy okresného prokurátora z Alabamy Johna Tysona. Jeho vízia sa pretavila v realitu v roku 1999, keď v Texase ako prvom štáte USA prijali zákon s názvom SAFE haven/Baby Moses. Zákon dovoľuje bezpečne odložiť nechcené dieťa, alebo dieťa o ktorého sa rodičia nedokážu postarať na vyhradené “bezpečné” miesto. Nejde teda, ako v iných prípadoch o schránku, či verejný inkubátor, ale o miesto, respektíve konkrétnu miestnosť, kde dochádza k odovzdaniu dieťaťa. Zákon dnes majú už všetky štáty v USA a hoci sa v jednotlivých štátoch trochu odlišuje, podstata je rovna-

Počty detí, ktorých sa vzdali rodičia za posledný rok a pol (Zdroj: ÚPSVaR SR)

Spôsob vzdania sa dieťaťa	2016	1. polrok 2017
Počet detí, u ktorých rodičia dali súhlas na osvojenie	92	43
Dieťa, o ktoré sa rodičia nechcú starať a deklarujú to na úrade, v detskom domove, v obci...	94	48
Utajený pôrod	36	24
Hniezdo záchraný	4	2

ká: jeho úlohou je zabezpečiť bezpečnosť bábätiok. Rozdielny je v štátoch USA aj časový rámec do akého veku možno dieťa do Safe Haven odložiť. V 11-tich štátoch je to možné len do 3 dní od narodenia, v 17-tich do 30 dní od narodenia, v ostatných sa lehoty líšia a niekde je možné odložiť dieťa aj do 1 roku veku dieťaťa. Nad stanovenú lehotu v tom ktorom štáte je odloženie už trestným činom. Trochu úsmevné situácie vraj priniesol tento zákon v Nevade. "V Nevade zabudli do zákona vložiť klauzulu o časovom rámci a niektorí rodičia potom nechávali v nemocniciach týždňov s odôvodnením, že sa o nich nevedia postarať." Najdôležitejšou odpoveďou v zákone je však odpoveď na otázku: Kde je to bezpečné miesto na odloženie bábätká? V prvom rade je to nemocnica, ale zákon pripúšťa aj iné miesta: kostoly, požiarne a policajné stanice, kliniky, ale dá sa zavolať aj na asistenčnú službu na číslo 911.

Malajzia

V máji v roku 2010 sa otvorila prvá schránka "babyhatch" v mesta Selangor v centre Malajzie. Mimovládna organizácia pripravila tento projekt po vzore Nemecka, Pakistanu a Japonska. Schránku zriadila spoločnosť Orphan CARE a dúfa, že sa stane alternatívou pre matky ktoré by inak svoje dieťa opustili, v najhoršom prípade zabili. Počty odložených detí sú totiž v Malajzii alarmujúce. Od roku 2005 bolo odložených na nie bezpečných miestach 472 detí z ktorých 214 neprežilo.

Japonsko

V roku 2006 sa zrodil aj v Japonsku program na vytvorenie "stork cradle" (bociania kolíska). Projekt bol realizovaný a prvá "stork cradle" bola otvorená 1. mája 2007 v Jikei v katolíckej nemocnici v meste Kumamoto na ostrove Honšú. Projekt je podporovaný a funguje pod prísnyim vedením špeciálneho výboru. Deti sa v schránkach nachádzajú napriek tomu, že japonská legislatíva nemá žiadne právne ani morálne výhrady k nechcenému ukončeniu tehotenstva a potratovosť je relatívne vysoká. Tvorí priemere 22,2% potratov na 100 narodených detí a naďalej rastie, miestami až na 25% na 100 narodených detí.

Pakistan

Za rozšírenie záchranných schránok, respektíve závesných kolísk s matracom s názvom "jholla" vďaka ázijský kontinent Nadácii "Edhi Foundation", ktorú založil Abdussattár Édhí. Jeho nadácia sa riadi heslom "Nezabíjajte svoje deti a nechajte ich žiť v "kolíske". S iniciatívou začal už v roku 1952 a zachránila viac než 16 700 detí. V súčasnosti býva v Pakistane ročne odložených zhruba 450 detí, z toho tretina do spomínaných kolísk. Veľa takto zachránených detí ide do pakistánskych rodín, ktoré nemôžu mať deti a o zvyšok sa stará Nadácia Edhi vo svojich detských domovoch.

Juhoafrická republika

Tu sa schránky nazývajú "baby hatch", alebo "Baby bin" a prvý raz takúto

schránku otvorila v roku 1999 ako reakciu na veľké množstvo nachádzaných mŕtvych detí. Do konca roku 2011 prijali do nich 960 detí, žiaľ 10% z nich po vložení do schránky aj tak zomrelo. Aj napriek existencii schránky sa v Johannesburgu nachádza každý deň minimálne jedno opustené dieťa. Keď v Afrike baby hatch začínali, boli v schránke odložené zhruba 4 deti za mesiac a jeden mesiac v roku 2011 až 16 detí. Najväčšia mimovládna organizácia v JAR CWSA – starostlivosť o dieťa uvádza, že za posledné tri roky zaznamenala 30%-tný nárast odložených detí. Čo sa týka Afriky ako celku, ďalšie 3 Baby bin, sú v Keni, Malawi a v Namíbii.

Kanada

Prvá schránka na odloženie novorodencov v Kanade bola zriadená vo Vancouveri a to 3. Mája 2010 v nemocnici Sv. Pavla v Burrard Street. Nazvali ju "angels cradle" (anjelská kolíska). Bola zriadená za pomoci Dr. Geoffreya Cundiffa, vedúceho oddelenia gynekológie a pôrodnictva, ktorý sa tak rozhodol vzhľadom k veľkému počtu mŕtvych detí, nájdených vo Vancouveri za posledné roky. Iniciatívu podporilo aj kanadské ministerstvo pre deti a rozvoj rodiny. Prvý raz bolo do tejto schránky vložené dieťa 21. 9. 2010 a išlo o dvojčové bábätko.

Filipíny

Už od roku 1810 funguje v Hospicio de San Chose, kolíska s nápisom "Opustené deti prijímame tu", kde je reálne možné odložiť opustené dieťa.

Čína

O januára 2014 bol v jednej z provincií zriadený tzv. Ostrov istoty, kde predovšetkým ženy prichádzajúce z vidieka do mesta za prácou, ktoré ostávajú tehotné, nechávajú svoje deti. Dve tretiny detí sú však vo vyššom veku ako novorodenci a je medzi nimi veľa postihnutých detí. Táto možnosť funguje v 10 z 19-tich provincií a len za prvý rok 2014 tam bolo odložených 262 detí.

Eva Gantnerová

Do financovania kalendára sa zapojilo dvanásť firiem: 1. Stavebná sporiteľňa, cestovná kancelária Hydrotour, AMS-com, Neudoerfler, Cemix, TASR, Ferticent, spoločnosť KON-RAD, Brainy, Marco Mirelli, Euronics TPD a občianske združenie Šanca pre nechcených

Krstili sme kalendár STARÉ ZLATÉ ČASY – detských kníh

Hosť do domu, Boh do domu – Vitajte... Týmito slovami privítala prezidentka občianskeho združenia NÁRUČ Senior & Junior Anna Ghannamová hostí, ktorí sa zúčastnili krstu Charitatívneho kalendára tohto občianskeho združenia na rok 2018.

Krst sa niesol v znamení témy „STARÉ ZLATÉ ČASY – detských kníh“. Hlavnými motívmi kalendára sú ilustrácie Štefana Cpina zo Striebornej a Zlatej knihy rozprávok. Tieto nezabudnuteľné obrázky, ktoré sprevádzali detstvo nejedného z nás, poskytol občianskemu združeniu jeho syn Peter Cpin v spolupráci s Idou Želinskou z „TOTO je galéria!“.

Krstným otcom kalendára sa stal šarmantný herec a moderátor Štefan Skrúcaný a ako predstaviteľ nezameniteľného Plavčíka z rozprávky Plavčík a Vratko, kalendár pokrstil zlatými Vratkovými vlasmi.

Prioritným cieľom charitatívneho projektu bolo podporiť viac ako 100 seniorov o. z. Náruč Senior & Junior. Darovať im možnosť

Na krst kalendára prišli aj poslankyne NR Alena Bašistová a Magdaléna Kuciaňová. Obe poslankyne finančne podporili tanečnú terapiu darom vo výške 500 Eur a vydražením si ilustrácií od Štefana Cpina podporili aj náš druhý projekt „Čítam starým rozprávku...“

Charitatívny večer spríjemnil scénkou Tereška Heftyová, ako vnučka a Kamila Kay Strelková ako babička. Scénka bola vlastne praktickou ukážkou ako bude vyzerať projekt: Čítam starým rozprávku...

aj naďalej pokračovať v tanečnej terapii, ktorá má pre nich blahodárne účinky. Pohybom dokážu eliminovať nielen stres a napätie, ale zároveň si posilňovať aj vlastnú sebahodnotu. Pohyb a tanec je priestorom pre nové prežívanie a pomáha im dosiahnuť emočnú i fyzickú integráciu.

Okrem krstu sa prítomní zúčastnili aj dražby posledných originálnych ilustrácií Štefana Cpina zo Striebornej a Zlatej knihy rozprávok. Vďaka výťažku dražby môže občianske združenie spustiť aj ďalší projekt pod názvom „Čítam starým rozprávkou...“ Projekt je zameraný nielen pre seniorov, kde čítanie rozprávok bude mať pre nich aj užitočnú reminiscenčnú terapiu, ale aj pre deti zo základných škôl, ktorým dáme užitočný dôvod začať čítať knihy a aspoň na chvíľku ich vytiahnuť zo sveta dnešnej technológie. Okrem toho sa deti budú učiť pomáhať slabším, čo je pre náš súčasný konzumný svet veľmi dôležitá kompetencia. Spájanie troch generácií je krásna a dôležitá myšlienka, ktorú treba podporovať. Ambasadorkou projektu: Čítam starým rozprávkou sa stala Terezka Heftyová známa so seriálu Búrlivé víno.

Krstným otcom kalendára sa stal šarmantný herec a moderátor Štefan Skrúcaný.

V roku 2017 sa nám podarilo:

- ✓ postarali sme sa o **128** odkázaných seniorov
- ✓ zrealizovali sme **3** projekty pre odkázaných seniorov –
Adoptuj si starých rodičov, Tanečná terapia a Arteterapia
- ✓ vydali sme **1** charitatívny kalendár s ilustráciami Štefana Cpina
STARÉ ZLATÉ ČASY – detských kníh
- ✓ vydali sme **2** čísla sociálneho občasnika Šanca SENIOR&JUNIOR

**Pomôžte s nami
odkázaným seniorom
Vašimi 2%!**

**NÁRUČ Senior & Junior
občianske združenie
Fedákova 5
841 02 Bratislava
IČO: 30856515**

(Žiadne iné údaje, ani číslo
nášho účtu nepotrebuje.)

Podnikatelia - vpište poukázanie priamo do daňového priznania

Zamestnanci - vypýtajte si od zamestnávateľa ročné zúčtovanie, vyplňte Vyhlásenie s našimi údajmi, ktoré nájdete na www.cssnaruc.sk a pošlite spolu s potvrdením o zaplatení dane na Daňový úrad v mieste vášho bydliska.

ĎAKUJEME!

OSOBNÝ BANKROT

Šanca na nový začiatok

Od 1. marca 2017 je v platnosti novelizácia zákona o konkurze a osobnom bankrote. Táto novelizácia zákona dáva ľuďom zamotaným v dlhoch a exekúciách možnosť na osobný bankrot. Ten sa tak stáva šancou na nový začiatok pre stále rastúcu skupinu nízkoprájmového obyvateľstva. Takými sú aj osamelé matky, ktoré bývajú u nás v Náruči. Nová úprava má urobiť bankrot prístupnejším, rýchlejšim a ľahšie dostupným.

Vysoká zadlženosť žien v našej spoločnosti je často dôsledkom ekonomického násillia. Násillie na ženách môže byť totiž nie len fyzické, psychické či sexuálne, ale aj ekonomické. Ekonomické násillie väčšinou sprevádza ostatné formy násillia páchaného na ženách a spôsobuje, že žena nemá rovnaký prístup k zdrojom v rodine, ako jej partner. Nerozhoduje o svojich, ani o spoločných finančných prostriedkoch v rodinnom rozpočte, partner

neparticipuje, či len v minimálnej miere sa podieľa na financovaní domácnosti, detí a ich nákladov.

Mnohé ženy vedia a cítia, že takýto nepomer nie je v poriadku, ale nevedia, kde hľadať pomoc, či na koho sa obrátiť a tak vzniká finančná závislosť na partnerovi. Žena napriek tomu, že má prácu, je bez finančných prostriedkov a „dobrým zvykom“ je, že väčšina rodinných výdavkov je platená z jej účtu.

Dôsledky, ekonomického násillia na ženách sú ďalekosiahle a pretrvávajú dlho aj po odchode od násillného muža, napr. vysoké, takmer nesplateľné dlhy, pôžičky, zničené pracovné vzťahy.

Naša mamička Janka zažila nielen psychické násillie v partnerskom vzťahu, ale aj ekonomické zneužívanie. Po rozvode a odchode od manžela jej zostali vysoké dlhy a to z viacerých dôvodov. Na jednej strane väčšina pôžičiek

la, nikdy nebola bez práce. Lenže po nástupe na druhú materskú dovolenku, kedy zostala bez partnera a jediný príjem bola materská a rodinné prídavky, dlhy jej napriek jej snahe ich splácať, neúmerne narástli.

Pani Janka musela počkať kým mladší syn Adrián bude schopný nastúpiť do jasličiek a išla opäť pracovať.

Úroky a dlhy každým mesiacom rástli a rástli a Janka hoci pracovala, jednoducho už nestíhala splácať vôbec nič. Hoci si navyšovala úväzok, každým týždňom sa jej ozývali ďalší a ďalší exekútori, ktorí sa domáhali splatenia pohľadávok a dlhov.

Svetlo nádeje pre pani Janku je nová úprava zákona o osobnom bankrote. Pre pani Janku je to šanca zbaviť sa dlhov a našetriť pre seba a svojho syna dostatok finančných prostriedkov, aby mohli odísť do podnájmu. Základnou podmienkou na vyhlásenie osobného bankrotu je, že Váš majetok a ani finančné aktíva nepostačujú na splácanie dlhov. Pani Janka musela požiadať o vyhlásenie bankrotu Centrum právnej pomoci (www.centrumpravnejpomoci.sk), ktoré zastrešuje celú problematiku a poskytuje pre nízkoprijemové skupiny bezplatné právne poradenstvo. Momentálne pani Janka čaká ako jej návrh na osobný bankrot skončí na súde. Nakoľko nevlastní žiadny majetok, ani hnuteľný ani nehnuteľný, správca konkurznej podstaty nemá čo ponúknuť veriteľom a exekútorom, aby aspoň čiastočne uspokojil ich požiadavky.

Na to, aby sa niekto mohol domáhať zbavenia dlhov, musí spĺňať požiadavky podľa zákona, napr. musí ísť o fyzickú osobu, musí byť platobne neschopný a hlavne musí mať poctivý zámer. Sú však pohľadávky – dlhy, ktoré sú výnimkou, napr. výživné na dieťa, pohľadávky zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví, alebo spôsobenú úmyselným konaním.

Späť ale k pani Janke. Ak by všetko dobre skončilo, pani Janke by zostala celá mzda, ktorú by si sama začala spravovať a začala by sama hospodáriť s tým, čo zarobí. Nadýchla by sa a do života by dostala úplne novú motiváciu. Možno by sa jej podarilo odísť konečne z útulku a nájsť si lacný prijateľný podnájom, kde by začala žiť samostatne. Správkyňa konkurznej podstaty začiatkom decembra podáva návrh na súd, a tak sme všetci zvedaví ako to celé dopadne. Pretože skúsenosť Janky bude dôležitým precedensom, ktorý ak zafunguje, budeme môcť uplatniť aj na iné matky s deťmi v núdzi. Lebo ako sme uviedli v úvode, ekonomické násilie je v partnerských vzťahoch veľmi časté a dlhy, exekúcie sú spoločným znakom väčšiny matiek v útulkoch a sociálnych ubytovniach. A ak ony ako mamy nedostanú nádej na život bez dlhov, ich deti nikdy nebudú mať porovnateľné šance s ich rovesníkmi na normálny, aktívny život.

Bolo by preto žiaduce, aby sa na už na základných a stredných školách viac pracovalo s finančnou gramotnosťou. Lebo týchto kompetenciách slovenské obyvateľstvo so základným vzdelaním stále veľmi zaostáva.

a úverov bola písaná na jej meno, resp. bola spoludlžníčkou, na druhej strane, bývalý manžel postupne prestal prispievať Janke na ich splácanie a tak sa ona dostala do začarovaného kruhu, kedy splatenie pôžičiek a úverov riešila ďalšími úvermi a pôžičkami.

Janka mala v práci dobrú pozíciu, bola považovaná za zodpovednú a čestnú zamestnankyňu, na ktorú sa mohli jej nadriadení spoľahnúť. Okrem dvoch materských dovoleniek vždy pracova-

Perníkové bábätka predané!

6.12. 2017. Juraj Bača, Karin Hajdu, Ady Hajdu a Marek Majeský predávali na vianočných trhoch perníky! Nie však hocijaké. Známi herci a moderátori chodili pomedzi ľudí na Hlavnom námestí a ponúkali medovníkové bábätka. Všetky získané finančné prostriedky z predaja medovníkov poputujú na projekt Hniezdo záchrany! Charitatívnu akciu zorganizovala už ôsmy rok predsedníčka občianskeho združenia Šanca pre nechcených Anna Ghannamová.

Známe osobnosti, krásna vianočná atmosféra a pomoc nechceným deťom. Tak vyzeral 8. ročník charitatívnej akcie na pomoc opusteným bábätkám v Hniezdach Záchrany. Zorganizovala ju predsedníčka občianskeho združenia Šanca pre nechcených Anna Ghannamová. Perníky v tvare bábätiek tentokrát ponúkali Juraj Bača, Karin Hajdu, Ady Hajdu a Marek Majeský. Najviac ich predal televízny komisár Juraj Bača zo seriálu Rex. Spolu s dražbou sme na Hniezda záchrany vyzbierali 1016 EUR, ĎAKUJEME.

„Spoločne sme sa zbierali na dobrú vec a zvíťazili sme všetci. My sme to s Adym poňali ako súťaž. A ja sa musím priznať, že som podvádzal, pretože som vyhral asi preto, že som k perníkom ponúkal pusu. Zvíťazil som o jeden perník. Veľmi

sa teším a som vďačný ľuďom, že prispe-
li,“ neskrýval radosť obľúbený **Juraj Bača**.

Akciu moderoval **Richard Vrablec**, ktorý zvýšil sumu za predané bábätka, dražbou produktov od firmy Bella.sk a ďalších sponzorov. Výťažok z dražby ide na finančnú pomoc pre matky s deťmi v núdzi, ktoré žijú v CSS NÁRUČ Senior & Junior. Už tradične magistrát hlavného mesta Bratislavy poskytol pódium a ozvučenie na túto milú akciu zadarmo.

„Ja som pri tejto akcii od začiatku, chodím každý rok. To je minimum, čo môžeme my, známe tváre urobiť pre túto ušľachtilú myšlienku. Predsa len ľudia nás poznajú, veľa-
krát som počula, že ste to vy, kúpim si perník. Som rada, že existujú také osobnosti ako Anka Ghannamová,“ tešila sa herečka **Karin Hajdu**.

„Predával som druhý raz. Je to úžasná akcia, som veľmi rád, že som mohol prispieť svojou troškou na takúto dobrú vec,“ povedal herec **Marek Majeský**.

Herec **Ady Hajdu** bol doteraz najpravidelnejším účastníkom charitatívnej akcie.

„Z ôsmymkrát som bol sedemkrát, lebo raz som mal teplotu. Predstavte si, že mi tu robíme umenie, obohacujeme ľudí myšlienkami, robíme divadlo. Ale nikdy som nezachránil nikomu život a Anička ich zachránila 60,“ zdôveril sa herec **Ady Hajdu**.

Dokonalú atmosféru vykúzlila spevom speváčka **Gitana**, ktorá priamo na pódiu pokrstila novú vianočnú pesničku „Čaro Vianoc“. Krstnou mamou sa stala **Anna Ghannamová**, ktorá CD uviedla do života samozrejme perníkom.

„Hniezdo záchrany je darom a zázrakom. Pri niektorých bábätkách na začiatku nestoja všetky sudičky, iba jedna, tá ktorá má moc

smútku a bezmocnosti. V hniezde záchrany sa objavia všetky ostatné sudičky, ktoré majú moc zvrátiť zlo na dobro a rozsvietiť nebo. Jedna s takých dobrých sudičiek je aj **Anna Ghannamová**. Ja verím na zázraky a preto som bola poctená pozvaním na túto krásnu akciu, na ktorej som pokrstila moju novú vianočnú pieseň **Čaro Vianoc**, v ktorej spievajú aj deti. S radosťou prijmem znovu pozvanie na takéto podujatie, je mi ctou pomáhať najslabším a bezbranným. Deti sú našou budúcnosťou, chráňme ich...“ vyznala sa speváčka **Gitana**.

Z iniciatívy občianskeho združenia **Šanca** pre nechcených existujú od roku 2004 na Slovensku **Hniezda záchrany** – verejne prístupné inkubátory, kde je možné anonymne odložiť nechceného novorodenca. Postupne sme ich za pomoci sponzorov a finančných príspevkov jednotlivcov zria-

dili 20 po celom Slovensku a tento počet je konečný.

„Pre občianske združenie **Šanca** pre nechcených je dôležité podporovať takéto podujatia a zviditeľniť ľuďom **Hniezda záchrany**, pretože každý rok vyrastie nová generácia mladých žien, ktorá môže mať problém s nechceným tehotenstvom. Do dnešného dňa sa v **Hniezdach záchrany** podarilo nájsť a zachrániť 60 bábätiok a od vzniku **Hniezd záchrany** klesol počet nájdených mŕtvych novorodencov z priemerných 10 detí na v priemere 2,“ uzatvára predsedníčka občianskeho združenia **Šanca** pre nechcených **Anna Ghannamová**.

Naše veľké ďakujem patrí aj všetkým ľuďom, ktorí nás podporili kúpou perníkového bábätka priamo na Hlavnom námestí.

Nora Krchňáková, foto: René Miko.

Henkel Shoebox - malé krabičky z veľkých srdc, naplnené všetkým dobrým pre našich seniorov

Ďakujeme aj **Nadácii VÚB** za finančnú pomoc v zmyslovej aktivizácii seniorov prostredníctvom terapie umením, v rámci projektu Farebná náruč.

Bratislavská arcidiecézna charita pravidelne zabezpečuje potravinové balíčky pre naše mamičky. Sú v nich základné potraviny a hygienické potreby a tento rok aj milé potešenie pre našich školákov.

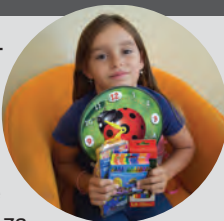

Drogéria dm a Červený kríž darovali našim mamičkám kupóny na bezplatný nákup plienok zn. Babylove na celý rok 2017. Pre naše mamičky je to obrovská pomoc, nakoľko plienky patria k najväčším a najčastejším nákupným položkám.

Aj vo veľkých firmách bijú láskavé srdcia

Slovo veľkej a úprimnej **VĎAKY** patrí aj našim sponzorom, ktorí vecnými aj finančnými darmi prispeli k reálnemu zlepšeniu každodenného života našich seniorov a juniorov.

Každý rodič školáka vie aká obrovská pomoc je, keď Vám niekto daruje školské pomôcky, pretože deti nielen míňajú, ale aj strácajú a zabúdajú: či už perá, zošity, kalkulačky, alebo farby, peračníky, ba aj celé dosky. Ďakujeme spoločnosti **IPOS kancelárske potreby** za ich ochotnú pomoc v podobe balíčka školských pomôcok pre naše dve školopovinné deti.

Skupina dobrovoľníkov ODVŠADIAL doniesla milé hudobné darčeky. Používajú ich malí aj veľkí s rovnakou radosťou!

Náš dlhoročný sponzor, **spoločnosť CCC**, spolu s agentúrou **PRIMETIME** zabezpečujú pre naše mamičky a ich ratolesti dvakrát ročne topánky - iba za úsmev. Každý rok je juniorov viac a viac a o to je to krajšie, že tento rok aj pani predavačky prichystali drobnosti pre naše deti, aby nakupovanie bolo pre nich aj príjemnou zábavou.

Nadácia Slovenskej sporiteľne nám okrem projektu Adoptuj si pomohla aj so zabezpečením prostriedkov pre výmenu našej tieniacej techniky na terase, kde sa realizujú exteriérové aktivity so seniormi.

Leto a jeseň 2017 priniesli mnoho šťastných chvíľ do života našej NÁRUČE. Počasie nám prialo, väčšinu udalostí v našich Centrách sme organizovali na čerstvom vzduchu, kde úsmevy seniorov aj juniorov žiarili ešte krajšie.

RADOŠŤ v Náručí

Výročie otvorenia našich prevádzok.

Spoločné stretnutie mamičiek a kmotričiek.

Pamäťové tréningy s Vandou na kognitívnu aktivizáciu seniorov.

Športový deň. S pribúdajúcim vekom súťaživosť nevymiera, užili sme si skvelý deň, na konci so sladkými, zlato-čokoládovými medailami.

Dni zelá v Náručí – Mástsky potravinový spolok zavítal do Náruče s dobrotami z tak obľúbenej kapusty.

NECH KAŽDÉ SRDCE ROZKVITNE

Pracujeme so srdcom,
preto podporujeme
OZ NÁRUČ Senior&Junior

Tvoj vodný anjel
www.lucka.sk

